

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Hirdetések árszabás szerint
TELEFON 14 SZ.

Főmunkatársak
KISS GYULA SZENDY ISTVÁN

Felelős szerkesztő
BERKOVITS MÁRK

Megjelen vasárnap
Egész évre 8 K, félévre 4 K,
negyed évre 2 K

A polgári iskola kulturpolitikai jelentősége

A polgári iskolát azzal a nemes intencióval teremtették meg, hogy az a magyar polgári osztály művelődési műhelye legyen. Üdvös feladatát azonban mind e mai napig teljességgel nem végezhette, mert az iparosok, kereskedők és őstermelők még mindig nem karolják föl eléggé ezt az iskolát. Ők is inkább urat akarnak nevelni fiaikból, vagyis lateiner pályákra küldik szivesebben gyermekeiket. Ennek oka pedig a társadalom beteges felfogása. Még mindig ott tartunk, hogy ír csak az, aki értelmiségi pályán működik.

Végre-valahára ezt a beteges felfogást meg kell szüntetni és mindeivel megértetni, hogy az iparral és kereskedelemmel való foglalkozás is ép oly tisztességes keresetet nyújt, mint bármely értelmiségi pálya és hogy az iparos és kereskedő ép oly tiszteletet érdemel, mint a szellemi pályán működő egyén.

Meg kell szüntetni azt a felfogást is, hogy iparosnak, kereskedőnek csak agyengébb elem való, amely a középiskolában és a tudományos pályákon úgy sem boldogul. Ére vonatkozólag kitünő cáfolattal szolgálnak a művelt nyugati államok, ahol az ipar és kereskedelem virágzása folytán a nemzetek általában nagyobb jólétnek és függetlenségnek örvendenek, mint a magyar nemzet. Mert ottan az a fölfogás vert gyökeret — és igen helyesen, — hogy a legjobb, a legkiválóbb, a legértékesebb és a legképzettebb emberanyagot küldik a jövő nagy küzdő terére: a produktív pályákra, jól tudva azt, hogy ott döntik el a nemzetek és népek sorsát és hatalmát.

Általában hagyományos ott az a törekvés, hogy a virágzó iparműhelyet, gyárat vagy bármilyen más üzletet a fiu veszi át az apától. Ilymódon a virágzó üzlet évek hosszú során át egy és ugyanazon család birtokában marad. Az pedig pszichológiai tény, hogy az örökölt és elsajátított képességek és ügyességek nemzedékről-nemzedékre átöröklődnek, így aztán idővel hatalmas tőkét képvisel az az üzleti szellem, melyet a fiu lelki örökségképpen kapott őseitől s melyet aztán gyümölcsözően értékesíthet gyakorlati foglalkozásában.

De miért is volna a lateinernek nagyobb szellemi érettségre, önálló gondolkodásra szüksége, mint a gya-

korlati pályán működő embernek, akinek rátermettségétől, éles látásától, számtani tudásától és igen sokszor finom ízlésétől függ egész vállalkozásának felvirágzása, sok száz munkás kereseti forrásának állandósága és biztonságossága.

Mindezekből világosan látható, hogy ok nélkül idegenkedik a magyar társadalom a gyakorlati életpályáktól, amelyekre az ifjúságot előkészíteni épen a polgári iskola van hivatva. Mivel a polgári iskola tehát a gyakorlati életre készíti elő tanulóit, épen ezért nagyfontosságú kulturpolitikai missiót teljesít.

Elsőrangú feladata: műveltté tenni a középosztályt, melynek föntartása Magyarországnak létérdeke.

Hivatása továbbá a műveltség terjesztésével ápolni az ország különböző vallású lakóssai között a békés egyetértést, a kölcsönös becsülést és a hazaszeretetet.

Nemzetiségi vidékeken meg épen a polgári iskola az, mely a kultura tűzhelyét és egyben a magyar államesszmét jelenti s mint ilyen, megbecsülhetetlen szolgálatokat tesz a magyarságnak. A belépő idegenajku növendéknek itt van igazában alkalma az állam hivatalos nyelvét megtanulni a magyar szellemet, a nemzeti felfogást megérteni és hazafiasan gondolkodó állampolgárrá nevelkedni. Különösen a magyar nyelv terjesztése és megerősítése fontos feladata a polgári iskolának a nemzetiségek emporiumában. Mert igen jól tudjuk, hogy a magyar nyelv életkérdés a magyar nemzetre nézve s ezen életkérdés szerencsés megoldásától függ a magyar nemzet s a magyar állam jövője. Mert igen jól tudjuk, hogyha a magyar nyelv elveszitené hódító erejét, Nagymagyarország könnyen földrajzi fogalommal sülyedhet.

A polgári iskola nagy jelentősége és életképessége mellett bizonyít végül az a körülmény is, hogy ma már a tanulók ezrei és ezrei látogatják, a nagyközségek, valamint a városok is egyre jobban iparkodnak ilyen iskolát felállítani, avagy a meglévőt fejleszteni.

Ilyen nagy jelentősége lévén tehát a polgári iskolának, igyekezzünk ezt a kulturintézetet széles e hazában mindenfelé megkedveltetni és a jobb tehetségű tanulókat is odavonzani s birjuk rá őket a gyakorlati életpályák választására, hogy ezáltal a Thék Endrék és Zsolnay Vilmosok, ne pedig a tengődő szellemi proletárok száma szaporodjék

Birjuk rá a szülőket, nem csak az iparosokat, kereskedőket és őstermelőket, hanem az intelligenciát is, hogy küldjék gyermekeiket a polgári iskolába s neveljék őket gyakorlati pályákra.

Természetesen, ezzel kapcsolatban arra is kell törekedni, hogy minél előbb felszabaduljon iparunk és kereskedelmünk az osztrák gyámkodás alól — még pedig az önálló vámtérület felállításával, — hogy iparunk és kereskedelmünk a nyűg alól felszabadulva, minél jobban fejlődhessék és így minél több embernek nyujthasson tisztességes keresetet és kényelmesebb boldogulást, mint amelyet manap — sajnos — az értelmiségi pályák nyujtanak.

Mi bácskaiak is lássuk be végre a polgári iskola nagyfontosságát s azt, hogy a polgáriskolai kérdés, nemzeti kérdés.

Karoljuk fel mi is a polgári iskolát és állítsunk fel nagyobb községeinkben ilyen intézetet s tereljük mi is szűkebb pátriánk ifjait a gyakorlati életpályák felé.

Szép példával járt elől e tekintetben máris megyénk népoktatásügyének feje, aki rövid két évi működése alatt már két helyen létesített polgári iskolát.

Bízom, hogyha népünk, megyénk népoktatásügye tevékeny vezérének intencióit megszívleli, ezirányu programját megérti, úgy a jövőben bizonyára minden községben azokra fog hallgatni, akik az általános közérdek mellett szállanak síkra, nem pedig azokra, akiknek minden tettét az önérdek jellemzi.

Ez esetben pedig megyénk polgáriskolái ügyének nyert csatája leszen.

Baumann Antal

Búg a cséplőgép.

Már ahogy ebben a szomorú esztendőben beszélni lehet róla és ahol van mit csépelni: ott búg a cséplőgép. Silány a buza szeme, silány a szalmája gazda és mindannyiunk szomorúságára. Azonban nem ezt a siralmas képet akarjuk tovább festeni, más az ami a mostani időben a következő aktuális megjegyzésekre késztet.

Mióta hazánkban a mezőgazdasági munkásra valamennyire kötelezőleg életbe van léptetve a baleset biztosítás intézménye, azóta megdöbbenve látjuk, hogy a mezőgazdasági foglalkozás során is hány embert ér baleset, sőt

halálos szerencsétlenség. Nincs ember, aki nem tudná, hogy például a mostani időben csépléskor hány halálos kimenetelű szerencsétlenség történt, jóformán az etető és a gépszíjak közt ólálkodik a halál és a mi munkásaink még nincsenek annyira belenevelve az elővigyázatos cséplési dolgokba, hogy elkerülhetnék a rájuk néző veszedelmeket. Ebben a helyzetben a tulajdonos vagy a cséplőgép vállalkozóknak igen meg kell gondolniok azt, hogy a Kuria elvi döntést hozott és megállapította a hátramaradt család kártérítési igényét, akinek feje a cséplési munkában elpusztult. Nagyon helyes, nagyon üdvös és nagyon előrelátó dolog lesz meggondolni, hogy a gazda vagy vállalkozó elviselhet-e olyan rettenetes obligót, amely vállaira sulyosodik? Nem kell-e már a munka első napján, amire az országos törvény alkalmat ad, — kollektív biztosítással munkásaink balesetre való kártérítéséről gondoskodni? A mult évi balesetekről való statistika szerint 9000-en felüli a mezőgazdasági balesetek száma, mely azonban teljesnek nem mondható, mert hiszen ezt a számot a munkás-pénztár vezette, azokról akiket orvosoltatott. De hát még ezenkívül hány baleset lehetett, melynek áldozata a pénztárnak nem volt tagja. Mindezekből kitűnik, hogy egy áldott intézményről van szó, a gazdasági munkássegítő pénztárról, a melybe való önkéntes belépésre szállítjuk a falu népet, jegyzőjétől kezdve a legkisebb emberig. Mert ennek a pénztárnak tagja lehet mindenki, aki, ha csak mellékesen is mezőgazdasági dologgal foglalkozik. Annyira ki van terjesztve az intézmény áldásaiból való részesedhetés, hogy például akinek egy kaptár méhje vagy egy tojós tyúkja van, — az már a pénztárba beléphet. És pedig beléphet nyugdíjra. Lássuk csak röviden, mit ad a pénztár nyugdíjas tagjainak.

1. Ha tíz évi tagság után munkaképességét bármely okból előreláthatólag mindenkorra oly mértékben elveszti, hogy a fogyatkozás következtében felényit sem képes évenként megkeresni, mint amennyi egy helybeli (nő, férfi) gazdasági munkás vagy cseléd évi átlagos keresménye, élete fogytáig, illetőleg keresetképességének netáni visszanyeréséig 10 K havi segélyt (nyugdíjat kap); ha pedig a keresetképtelenség tíz éven belül állana be s a tag a tagsági díjakat nem akarja addig fizetni, amíg a segélyre való joga megnyílnék; a pénztár a befizetett tagsági díjakat, az előzőleg netalán kifizetett segélyösszegek betudásával a tagnak kamattal nélkül visszafizeti. 2. Ha meghal a tag és halálát nem baleset okozta, akkor családjának: ha legalább 10 évig volt tag 250 K, ha legalább 15 évig volt tag 270 K segélyt, vagy ha családjá nem maradt, temetésére 100 K segélyt ad a pénztár; ha pedig a tag halála a belépéstől számított 5 éven belül következne be; a pénztár a befizetett tagsági díjakat az előzőleg netalán kifizetett segélyösszegek betudásával, a hátramaradt családnak kamattal nélkül visszafizeti. 3. Ha előbb még segélyt nem kapott 65 éves korá-

ban a tag 100 K-át kap, ha azonban 65 éves korán túl munkaképtelenné válik, a havi 10 K segélyt is megkapja, illetőleg ha baleset éri, a baleseti segélyeket s ha meghal, családjá a halál esetére szóló segélyt is megkapja. 4. A pénztár központi igazgatósága különös méltánylást érdemlő esetekben háromszáz K-ig terjedhető rendkívüli segélyt adhat annak az első csoportbeli rendes tagnak, akit tartós betegsége képtelenné tett arra, hogy valamely szabályszerű szerződéssel elvállalt munkáját teljesítse s e miatt magát és családját nem tudja eltartani. 5. Ha a tagot baleset éri: ingyen gyógykezelik, ha a baleset miatt egy hétnél tovább munkaképtelen, mindaddig, míg munkaképessége helyre nem áll, 60 napon belül naponként 1 K, 60 napon túl pedig mindaddig, míg munkaképessége helyre nem áll, tehát esetleg életfogytáig havonként 10 K segélyt kap, ha a baleset következtében meghal, hátramaradt családjának egyszersmindenkorra 400 K segélyt, vagy ha családjá nem maradt, temetésére 100 K segélyt ad a pénztár.

Ezt adja a pénztár évi 10-40 K járulékkért, de természetesen, hogy 1200 K-ig fel fokozható a nyugdíj amikor a fizetni való tizszer annyi.

A mai aktualis alkalomból visszatérünk a cséplőgépnel alkalmazott munkások biztosítására és itt felhívjuk az érdekelt gazgaközönseget, hogy a kollektív biztosítás oly minimális tételű és a biztosításnak elmulasztása oly szörnyű felelősséggel jár, hogy igen nagy foku indolenciáról tesz tanúságot az, aki munkásainak sorsáról sem gondoskodik.

Halló!

A „Bács megyei Függetlenség“ nyiltér-rovatában, csillag alatt, — melyekért a szerkesztőség rendszerint nem felel — „Egy községi jegyzőről“ cím alatt, azon okból, mert a regőcei jegyző adóhátralék fejében egy tanító fizetését lefoglalta és cikkirő „szerény“ véleménye szerint 2000 K-án alóli fizetések „adóhátralék“ címen nem foglalhatók le — szószerint ezen épületes cik-kecske jelent meg:

Egy községi jegyzőről.

Akár elhiszi az olvasóközönse, akár nem, mégis igaz, hogy a szerencsétlen flótásnak meg a holt szezonban is megszólal a tülkője. Ezúttal pedig a regőcei községi jegyző egy önkénykedő, törvényellenes eljárásáról szól a nota.

E hó 1-én ugyanis a helybeli jegyző a kántortanítónak adóhátralék fejében lefoglalta a negyedévi fizetését, amivel azonban alaposan megjárta. Mert a köztisztviselői fizetés 2000 K-án alul lefoglalható nem lévén, az eset a járási főszolgabírói hivatalnak bejelentetett. Kérdőre vonatván a jegyző, hogy miért tette ezt? — a nagymiveltségű (?) jegyző nagyon szép mosakodást akart végezni, de a szerencsétlen még ebbe is belesült, mert sem gondolatait helyesen kifejezni, sem helyesen írni nem képes. Ahelyett, hogy jóvátette volna elkövetett baklövéset, még jobban elrontotta a dolgot. A főszolgabíróhoz beterjesztett válaszában tudniillik megdöntöhetetlen tények feszegetése közben ugy neki ront a feljelentőnek, hogy a folytatása alighanem becsületsértés alakjában a bíróság elé kerül.

Es így megy ez már most ugyszólván napról-napra. Egyik esztelenség a másikat követi. A mult heten egy hírneves egyetemi tanárnál járt Budapesten a felső emeletének megvizsgálása végett, ahol aztán reá is bizonyult, hogy már a beszámíthatatlanság jegyében jár. A tanárnak ama bizonyos 5 és 1 hirtelen egymásután való ujmütogatására — saját elbeszélése szerint — mindkét esetben öttel felelt. Már pedig, aki az egyet ötnék (az eget bögőnek) nézi, annak a lipótmezei intézetben innen már csak kevés fogyasztani valója van. Rajta tehát beteljesül az a mondás: akit az Isten el akar veszteni, annak előbb elveszi az esztét!

Regőce, 1909 július 20.

Egy olvasó.

Kétséget nem szenved, hogy ezen szel-

lemesnek éppen nem mondható cikk csak azért íródott, hogy „egy“ jegyzőnek és ez esetben Regőcze érdemes jegyzőjének, reputációját aláassa.

Nevezett ugyan nem szorul arra, hogy tölünk a fogadatlan prókátor szerepét elfogadja, de mert mi is a közviszonyok szolgálatában állunk, joggal kérdezzhetjük: hogy egy megyei nagy párt élén álló lap szerkesztőjének józisége, ilyen durva ízü támadást miért tűr el akkor, amidőn nyilvánvaló, hogy a kérdéses jegyző eljárása nem volt törvénytelen és ezen lap élén olyan férfiú áll, aki életének jobb napjaiban a jegyzői állással járó keserűségnek kenyerét több türelmességgel fogyasztotta, — kérdezvén tőle azt is: jó-e a közviszonyokra az ilyen ízü és tulajdonképpen két egyének személyes ügyét tangáló viszonyok nyilvános per-traktálása?

Tisztelt szerkesztő úr! A művelt emberek nem elfogultak, sem nem személyeskedők!

Egy másik olvasó.

Bácsbodrog vármegye jegyzői egylet ügyei:

— **Az arcképes igazolványok kiadását** már mi sem akadályozza, miután ezek kiadását a kereskedelmi ministerium 41753/909 sz. a. elrendelte. A bélyegtelen kérvények legkésőbb f. évi aug. végéig nyújtandók be, melyhez egy vizit alakú arckép és 1 K értékű levélbélyeg csatolandó. Később beérkező kérvények erre az évre figyelembe nem jönnek. Az államvasutak üzletigazgatóságához intézendő kérvényen alispáni záradékolás szükséges annak igazolásával, hogy kérvényező rendszeresített állásban lévő jegyző, miért is azok a reá vezetett felzettel előbb oda terjesztendő be.

— **Kérelem.** Kérjük az egyleti tagtársakat, hogy hátralékos díjaikat aug. 10-ig múlhatatlanul befizetni szíveskedjenek.

— **Borovánszky Gyula** csinos siremléke elkészült, a beszentelés napjáról külön értesítést kapnak a kartársak.

HIREK

— **Kugler Béla**, Kula község agilis jegyzője 8 napig tartó szabadságát július 21-én kezdte meg. Szabadságát Bács községében rokonainál tölti. Szabadságideje alatt a község ügyeit Szőke Károly aljegyző vezeti.

— **Baumann Antal**, polgári iskolai tanári képesítéssel bíró kulai r.k. tanítót a zombori iskolaszék a mult napokban a szeptemberben Zomborban megnyíló polgári iskola igazgatójává választotta. Amennyire örvendünk az érdemes tanár előmenetelének, annyira sajnáljuk, hogy őt nem Kula község tervezett polgári iskolájának élén láthatjuk! Baumann Antal távozásával a kulai iparos tanonc-iskola igazgatói állása is megürül.

— **Tüzeset Kulán.** Folyó hó 22-én d.u. 2^{1/2} órakor Kirilovits és Jakob kereskedő cégnek a Ferenc-csatorna jobbpartján lévő tyúktelepén ismeretlen okból tűz támadt, mely egy istállót és fedett ólat hamvasztott el. Bennégett 1 drb előhasi sveiczi tehén, 9 drb. tenyészterts és 6 szekér széna. A kár mintegy 3500 K. Tűzoltóink ez alkalommal igen hősiiesen viselkedtek s csakis az ő önfeláldozásuknak köszönhető, hogy a lakóház, mely már szintén égni kezdett és az egész telep le nem égett. Az épület biztosítva volt.

— **Szabászati tanfolyam Kulán.** A m. kir. technológiai iparmúzeum igazgatósága a kulai szabászati tanfolyam vezetésével Biebert János zombori szabászt bízta meg, aki e hó 22-én meg is kezdette a kulai szabó-iparosok oktatását az ipartestület tanácstermében.

— **Eljegyzés.** Viola György Titelről, jegyet váltott Arth Margittal, Kulán.

— **A hadmentességi díjak** 1909 évi kivétési lajstroma július 25-től augusztus 2-ig bezárólag Kula község jegyzői hivatalában közszemlére van kitéve. Minden haddíj fizető a hivatalos órák alatt megtekintheti.

— **Dr. Széchényi Tamás állapota.** Dr. Széchényi Tamás zsabylai főszolgabíró egészségi állapota a műtét óta lényegesen javult. A beteg még 4–5 hétig marad az István-uti szanatóriumban, ahol ismerősei és barátai közül sokan látogatják.

— **Házadó kataszter készítése.** Figyelmeztetjük a háztulajdonosokat, hogy az új házadó kataszter most készül s minden házról oly kataszteri ív vétetik fel mint a földéknél szokás volt. A házadó kataszteri törzsíveket Dudás Márton segédjegyző a házaknál a helyszínen készíti s azok pontos felvételénél a háztulajdonosoknak jelen kell lenni, mert célja a házadó kataszternek, hogy az adózók érdekei megvédése mellett, a törzsívek a valósághoz híven állítsanak ki.

— **Tátralomni athletikai versenyek.** Ismét örömmel értesülünk, hogy tövisi Rác Vilmos Tátralomnicon július 18-án tartott nemzetközi athletikai versenyen megnyerte a 100 méteres síkfutásban Tátra bajnokságát. Kivüle több hirneves osztrák, prágai és magyar futó vett részt a versenyen. Közülük volt az osztrák futó csillaga Weinsinger is, valamint Simon Pál bajnok, stb.

— **Meghívó.** Az óverbázi önkéntes tűzoltó testület f. hó 25-én az Erzsébetligetben ünnepélyt tart, melyre t. címet szívesen látja vendégül. Műsor: D. u. 2–4 óráig gyakorlat. D. u. 4 óráig kivonulás a ligetbe. D. u. 4 $\frac{1}{2}$ –6 óráig hangversenyt játszik az egyleti zenekar. D. u. 6 óráig az Apatinban nyert ezüst serleg mint I-ső díj felavatása. Este 8 $\frac{1}{2}$ óráig „Cabaré” különböző szórakoztató számokból. Tánccsillagok kivirradtig.

— **Műkedvelő előadás Kucorán.** A kucorai ifjuság által f. hó 22-én koszorús költőnk Madách Imre halhatatlan emlékét hirdető síremlékének felállítása javára rendezett ifjusági műkedvelői előadás nagy anyagi, mint erkölcsi tekintetben rendkívül sikerültnek mondható. Nem akarván az egyes műkedvelőknek legszigorúbb kritikát és megálló játékát részletes tárgyává tenni, hanem csak általánosságban jelöljük ki, hogy a nemes célt szolgáló műkedvelők egytől-egyig derekasan állottak meg helyüket, miért is meghajtuk előttük ezuttal az elismerés zászlóját. Minden egyes számot zúgó taps követett, mi elég fényes bizonyítéka annak hogy Kucora ifjuságának legkiválóbb erői állottak a porondra s megmutatták, hogy mit tud és mire képes Kucora ifjusága és hiszszük hogy erre az ellenfél kis tábora is takarodót fuvat! Előadás után megszólalt a kulai cigányzenekar, melynek hangjai mellett oly szívesen ropta úgy a kucorai mint a vidékről de különösen Verbászról nagy számban összesereglett mulatni vágyó fiatalok a csárdást és lejté a bostont, úgy hogy csak a mamák parancsoló majd könyörgő szavának engedve a reggeli órákban tértek haza az idegenek egy kellemesen eltöltött mulatság édes emlékével. //—y

— **Aljegyzőválasztás.** A bajai járásbeli Herczegszántó községben az aljegyzői állásra Turgonyi Gyula lett megválasztva.

— **Öt wagon buza a föld alatt.** Csóvity Jakab csantavéri zsellér nagy vagyonhoz jutott a napokban. Gödröt ásott a háza udvarán s ásás közben észrevette, hogy a talaj nagyon puha, tehát vigyázva dolgozott tovább. Egyszerre csak buzaszemek jöttek napvilágra s nemsokára egy régi gabonásverem tárult fel előtte, amely talán 100 éves is lehet már s jóllehet a föld alá vermelt buza nem is olyan jó, mint az 1-2 éves, de a buzaárak mai drágasága mellett, a körülbelül 5 wagonra becsülhető gabona 15000 K-t is megér, ami a szegény zsellért egyszerre gazdaggá teszi.

— **A szenttamási és a cservenkai álmásokhoz vezető th. utak kiépítésére** Bács-Bodrog vármegye alispáni hivatala versenytárgyalást hirdet, amelyet július 27-én Zomborban a vármegyei székházban tartanak meg. A műszaki iratokat érdeklődők a zombori m. kir. államépítészeti hivatalban tekinthetik meg.

— **Bácsalmás község** a f. hó 12-én tartott képviselőtestületi gyűlésén elhatározta a község villamosvilágítását. A szerződést az ottani Hengermalmi r.-társasággal köti meg.

— **Kula község előljárósága** felhívja a fegyvertulajdonosokat, hogy az 1883. XXIII. tc. 2. §-a értelmében fegyveradó alá tartozó fegyvereket július 31-ig a községi előljáróságnál okvetlen jelentsék be.

— **Az államvasutak új díjszabása.** A máv. új díjszabása ez évi október hó 1-én lépett volna életbe. Így tervezték a kereskedelemügyi ministeriumban. Ujabbban azonban megváltoztatták ezt az elhatározást s október 1-e helyett 1910. január hó 1-én lép életbe: ugyanakkor, amikor Ausztriában is, az osztrák államvasutak vonalain lép az új díjszabás.

— **A zombori villamos közúti vasút** építéséhez szükséges előmunkálatok készen vannak, úgy hogy az építés megkezdése már rövid időn belül várható. A vasútüzemhez elektromos energiát a zombori elektromos központi telep fogja szolgáltatni. A vasút 12 km. hosszú lesz és úgy a személy mint teherforgalomra be lesz rendezve.

— **A temesvári posta- és távirtdigazgatóság** tygelmébe ajánlja az érdekelteknek, hogy a konzuli hivatalokhoz kereskedelmi ügyekben intézendő tudakozódásoknál a válasz bérmentesítésére, valamint kisebb összegeknek a konzuli hivatalokhoz juttatására a m. kir. postahivataloknál, darabonként 28 fillérért beszerezhető, a római postakongresszuson életbeléptetett, a legtöbb európai valamint igen sok tengerentúli állammal való forgalomban érvényes nemzetközi válaszdíjszelvényeket használják a külföldön nehezen értékesíthető belföldi levélbélyegek helyett, a konzuli hivatalokhoz intézett megkereséseiket pedig helyesen bérmentesítsék, nehogy e hivataloknak büntetési portókiadásokat okozzanak, melyekre azoknak fedezetük nincsen.

— **Tanárválasztás Zomborban.** A zombori polgári iskola szeptember elsején nyílik meg egyelőre két tanerővel. A két tanítót szombat d.u. választotta meg a városi iskolaszék Csapó Kálmán h. tanfelügyelő elnöke alatt. Az iskolaszék a rendes tanítói állásra hét pályázó közül Baumann Antal kulai tanítót, a segédtanítói állásra pedig Szántó Izidor ipolysági tanítót választotta meg.

— **Országos vásár.** A legközelebbi kulai országos vásár 1909. augusztus hó 1. 2-ik napján lesz megtartva, melyre állatok veszményes helyekről való felhajtása meg van engedve.

— **Bácsmegeye és a bortörvény.** A Darányi Ignác földmívelésügyi minister által megalkotott bortörvény az egész ország osztatlan elismerésével találkozott és a törvényhatóságok legtöbbje felirati üdvözléssel ad kifejezést lelkesedésének. Legutóbb Bács-Bodrog megye állott az üdvözlők sorába és feliratában biztosította a ministert bizalmáról és hálájáról.

— **Áthelyezés.** A kereskedelemügyi m. kir. minister Bence Béla kir. segédménkököt a szolgálat érdekében a nagyszöllősi m. kir. államépítészeti hivataltól a zombori m. kir. államépítészeti hivatalhoz helyezte át.

— **Felmérési munka Adán.** A bácsmegeyei Ada község közönsége a község határában levő ugynevezett foglalási területet felmérési óhajta és azért felhívja a pályázni óhajtó mérnököket, hogy a mintegy 40–45 kat. hold terület felmérésére, a telekkönyvi átíráshoz szükséges vázrajz illetve térkép elkészítésére vonatkozó ajánlatukat augusztus 30-ig adják be a község előljáróságánál.

— **A ujvidéki városi ártezi fürdő** berendezéséhez szükséges butorok beszerzése iránt Ujvidék város tanácsa július 31-én versenytárgyalást tart. A szállítandó butor szükséglet 8–10000 K-át tesz.

Anyakönyvezés köréből 1909 július 19-től: Születtek: Pastyik Ferenc, Pelle Ferenc, Andrek Julianna, Krebsz Henrik, Tyurity György, Ekstein Emma, Dr. Hilkene ügyvédnek utónevét még nem kapott leánya, Krsztonosity Milana. **Házasságok kötöttek:** Kuhn Péter és Rebstock Mária. **Elhaltak** Dochnál Józsefné sz. Tittjung Anna 28 éves.

UJ ZONGORA megvételre kerestetik.

Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

— **A Salinil egyedüli kipróbált biztos** szer a láb, kéz és más testi izzadás megszüntetésére. Kapható Kardosnál Kulán. Ugyanott kapható a legjobb minőségű fehérnemű és cipő.

Messaline
Tadium
Rousine
Laffet

Selyem

és „Henneberg” selyem 1 K 35 f-tól feljebb, bérmentve és vámentesen. Minta postafordultával. Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich

Gabona árak: Budapest:

Buza	—	—	13.72
Zab	—	—	7.69
Tengeri	—	—	7.80

Kulán:

Buza	—	—	14.—
Zab	—	—	7.—
Tengeri	—	—	7.—

3140 sz. 909

Pályázati hirdetmény

A bácsalmási járáshoz tartozó Jánoshalma községben elhalálozás folytán üresedésben levő **községi irnoki** állásra az előzetesen kiírt pályázat eredménytelensége folytán **július 31-iki** határidővel ujjolag pályázatot hirdetek.

Javadalmazása a következő:

Havi előleges részletekben felvehető évi 800 K készpénzfizetés.

Az ital és fogyasztási adónak a község által történő egyezségi megváltása esetén évi 50 K kezelési díj.

Bácsalmás, 1909 július 10.

2 *Koller főszolgabíró*

Árverési hirdetmény

Havas Ferenc tulajdonát képező Kelebián a vasút mentén, a vasúti állomástól öt pernyi távolságra fekvő

10 láncc szőlő,

négy szobás lakással, prés és vincellér házzal s teljes felszereléssel önkéntes árverésen **1909 augusztus 8-án reggel 9 órákor Szabadkán, Antunovits Mátyás szabadkai kir. közjegyző irodájában eladatni fog.**

Kikiáltási ár 32000 K, melyen alul nem adatik el az ingatlan. Vevő azonnal birtokba lép és az idei termést már ő szedi be.

Az árverési feltételek Antunovits Mátyás szabadkai kir. közjegyző irodájában megtekinthetők és az érdeklődők az ingatlant Kelebián bármikor megnézhetik. 2

teljesen látható írásu

ÍRÓGÉP

következő előnyt nyújt:

- A **STOEWER** írógép írása az első betűtől az utolsóig teljesen és állandóan látható.
- A **STOEWER** írógép az összes rendszerű írógépek előnyeit magában foglalja és azoknál számos újítással van ellátva.
- A **STOEWER** írógép 45 acél-billentője 90 írásjelet ír.
- A **STOEWER** írógép betűkarjai könnyen kicserélhetők.
- A **STOEWER** írógép visszaváltóval van ellátva és tizedes tabulátorral (rovatolókésszerűléssel) is szállítható.

Magyarországi vezérképviselőt:

Lukács és Schwarcz Bpest, V. Vácikörút 60

Pályázati hirdetmény.

Alulírott község előjárósága az üresedésben lévő *gyalogrendőri* állásra pályázatot hirdet.

Ezen állást elnyerni óhajtok felhívatomnak, hogy kellően felszerelt kérvényüket *augusztus 7-ig* az előjáróságnál adják be.

Javadalmazás: Utólagos havi részletekben évi 600 K ruházat és felszerelés.

Bácskeresztúr, 1909 július 18.

1-2

Előjáróság

5150 ex 909

Pályázati hirdetmény

Topolya községben üresedésbe jött *földkönyvi nyilvántartói* állásnak betöltése céljából pályázat hirdetik.

Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból havi előleges részletekben 1200 K.

Felhívatomnak a pályázni szándékozók, hogy felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám *július 30-ig* annyival inkább terjesszék be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Topolya, 1909 július 15.

Császár, főszolgabíró

Bácsalmási járás főszolgabírójától
3589 sz. 909.

Pályázati hirdetmény

A bácsalmási járáshoz tartozó Madaras községben lemondás folytán üresedésben levő és havi előleges részletekben felvehető évi 800 K fizetéssel javadalmazott *másod-aljegyzői* állásra *augusztus 10-iki* határidővel pályázatot hirdetek.

Bácsalmás, 1909 július 16.

Koller Oskár
főszolgabíró

1-2

2619 sz. 909

Pályázati hirdetmény.

Csurog községben újonnan rendszeresített és előleges havi részletekben kifizetendő 1200 K évi fizetéssel javadalmazott *járlat kezelő-segédjegyzői*, valamint az ennek betöltése folytán esetleg megüresedő és előleges havi részletekben kiszolgáltató 1200 K évi fizetéssel javadalmazott *községi irnoki* állásra *augusztus 10-iki* határidővel pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy képesítésüket igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényüket fenti határidőig hozzám annál is inkább nyújtsák be, mert a határidőn túl beérkezőket figyelembe venni nem fogom.

Zsablya, 1909 július 16.

1-2

TRENKA szolgabíró

391/909 bv. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági kiküldött az 1881. évi LX. tc. 102 §-a értelmében ezennel közzhírré teszem, hogy a kulai kir. jbiróság 1909 évi V 319/2 sz. végzése következtében Dr. Récsi Ede kulai ügyvéd által képviselt Schossberger Jakab javára 170 K s jár. erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 931 K 80 f-re becsült korcsmai berendezés és egyébből álló ingóságokat nyilvános árverésen eladom.

Mely árverésnek a kulai kir. jbiróság 1909 évi V 319/2 számú végzése folytán Överbázon Gróf Leiningen utca 4. sz. a. leendő eszközzésére 1909 július 30-án d.u. 4 óráját határidőül kitűzöm és ahhoz a venni szándékozókát oly megjegyzéssel hívom meg, hogy az érintett ingóságokat az 1881 LX. tc. 107 és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladom.

A végr. törv. 111 §-a értelmében mindazokat, akik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, felhívom, hogy elsőbbségi igényüket az árverés megkezdéseig nálam írásban, vagy szóval jelentsék be.

Kula, 1909 július 15.

Árpás Gyula
kir. bírósági kiküldött

2436/tkvi 909

Árverési hirdetményi kivonat.

A kulai kir. jbiróság mint tkvi hatóság

közzhírré teszi, hogy Milutinovits Kuzman kulai lakos végrehajthatónak **Milutinovits Boskó** kereskedő kulai lakos végrehajtást szenvedő elleni 3900 K tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék a kulai kir. jbiróság mint tkvi hatóság területén levő a kulai 473 sz. betétben A+ 1 sorsz. 328 hrsz. 580 □-öl területű ház az Árpád uton 142 öisz. a. udvarral, 3600 K ezennel megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte, és hogy ezen fennebb megjelölt ingatlanok **1909 augusztus 28-án** d.u. 3 órakor ezen kir. jbiróság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is, azonban a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron alul eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók kötelesek az ingatlan becsértékének 10 százalékát vagyis 360 koronát készpénzben az 1881. LX. tc. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 117 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő kötele nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, s ha ezen kötelezettségének nyomban eleget nem tesz, ígérése figyelmen kívül marad és az árverésben — mely haladéktalanul folytatandó — részt nem vehet.

Kula, a kir. jbiróság mint tkvi hatóság, 1909 június 4.

PETNEHÁZY kir. albiró

AKI

valamit eladni
vagy venni óhajt,
az hirdessen a

BÁCSKAI

KÖZÉRDEKBE

Hirdetési árak:

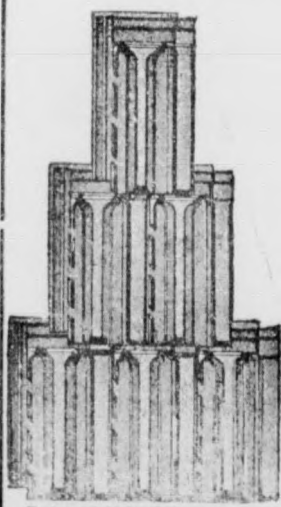
Egész oldal	25 K
Fél oldal	14 K
Negyed oldal	10 K
Nyolcad oldal	6 K
Tizenhatod oldal	3 K

Kis hirdetés egyszeri
beiktatása 5 sorig 1 K

CLAYTON & SHUTTLEWORTH ^{LP}
Budapest, Váci-körút 63,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakaszalozók, járgány-cséplőgépek, löhere-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoriczamorzsolók, dáráló, őrlőmalmok, egyetemes szél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Bohn kikiindai eserepe

Saját érdekében csak **BOHN**-féle

nagykikindai és zombolyai eserepet

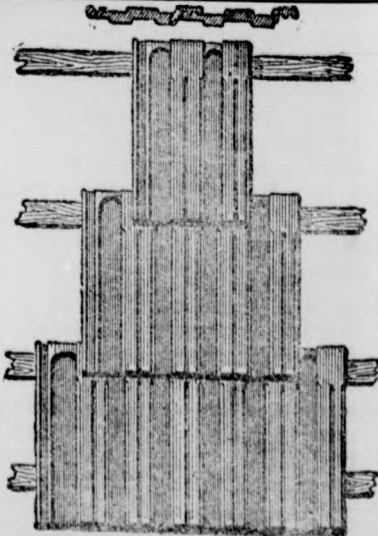
fogadjon el és utasítson vissza más silány minőségű

eserepet, mert csak a

BOHN-féle **C SERÉP**

jutányos, szép és szakszerű fedőanyag.

Tessék mintát és árjegyzéket kérni.

BOHN-C SERÉP-GYÁR, ZSOMBOLYA.

Bohn zombolyai eserepe

Nyomatott Berkovits Márk laptulajdonos, villamos üzemű könyvnyomdájában, Kulán